SUOMEN VEROASIANTUNTIJAT

Eduskunnan verojaostolle

Viite: HE 25/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

Arvonlisäverolain muuttaminen arvosetelien arvonlisäverokohtelusta

Eduskunnan verojaosto on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:ltä (jäljempänä myös ”SVA”) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä arvonlisäverolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että lakiin tehtäisiin arvoseteleiden arvonlisäverotusta koskevasta Euroopan unionin direktiivistä (jäljempänä ”arvosetelidirektiivi”) johtuvat muutokset.

SVA kiittää annetusta lausuntomahdollisuudesta ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

Lakiesityksen tarkoituksena on panna täytäntöön arvosetelidirektiivi. Esityksessä todetaan, että arvosetelidirektiivi on kompromissin tulos eikä ole kaikilta osin täysin selkeä. Tästä johtuen tiettyjen yksittäisten asiakysymysten osalta lakiesityksessä käsitellään arvosetelidirektiivin vaihtoehtoisia tulkintoja. Tämä osoittaa jo sellaisenaan, että arvosetelidirektiiviin liittyy merkittävää tulkinnanvaraisuutta, joka lainvalmistelussa on tärkeää ottaa huomioon.

Lakiesityksen mukaan arvosetelidirektiivi toimeenpantaisiin elinkeinonharjoittajien kannalta mahdollisimman neutraalilla, selkeällä ja hallinnollisesti yksinkertaisella tavalla pyrkien välttämään turhia rajanvetoja ja elinkeinonharjoittajien välisten oikeudellisten ja taloudellisten suhteiden vastaisia ratkaisuja. Esityksen tavoitteen on myös saada aikaan selkeä ja yhtenäinen arvoseteleihin ja niiden kaltaisiin yleisiin maksuvälineisiin liittyvä verotus- ja oikeuskäytäntö.

Lakiesitys on yksityiskohtainen sisältäen kattavan kuvauksen nykytilanteesta, rajanvetokysymyksistä ja oikeuskäytännöstä. Esitys on huolellisesti valmisteltu ja siinä käsitellään monia mahdollisia käytännön soveltamis- tai tulkintaongelmia aiheuttavia tilanteita. Toisaalta, osin arvosetelidirektiivissä tehdyistä kompromisseista johtuen, erilaisten arvoseteleiden arvonlisäverokohtelu on muodostumassa uudistuksen voimaantulon jälkeenkin käytännön toiminnan kannalta varsin monimutkaiseksi ja säännösten oikea soveltaminen edellyttää verovelvollisilta huomattavaa osaamista.

Yksittäisiä kommentteja

Arvosetelidirektiivissä omaksutusta sääntelytavasta ja arvoseteleiden moninaisista erityispiirteistä johtuen SVA kokee, että lakiesityksen suurimpana haas-

teena on, muodostuuko esityksen seurauksena arvosetelien arvonlisäverokohtelu esityksen tavoitteiden mukaisesti mahdollisimman selkeäksi ja hallinnollisesti yksikertaiseksi.

Esitysluonnoksen perusteella erinäisten hyödykkeiden maksuihin käytettävät välineet nimittäin jakautunevat arvonlisäverotuksen soveltamisen kannalta jatkossa periaatteessa ainakin viiteen eri kategoriaan, joissa arvonlisäverokohtelu poikkeaa kokonaan tai osittain toisistaan:

1) liput (pääsyliput ja vastaavat, jotka ovat todisteita oikeudesta vastaanottaa yksilöity tavaran toimitus tai palvelun suoritus), joita ei pidetä arvoseteleinä;
2) yksikäyttöarvosetelit;
3) yksikäyttöarvosetelit, joihin tietyissä tilanteissa sovelletaan kuitenkin monikäyttöarvoseteleihin noudatettavia periaatteita (ks. lakiesityksen AVL 18 d §:n 3 momentin toinen virke ja 73 f § 2 momentti);
4) monikäyttöarvosetelit; ja
5) yleiset maksuvälineet, joita ei pidetä arvoseteleinä.

Yllä esitetystä johtuen arvosetelituotteiden arvonlisäverokohtelu voi muodostua jopa nykyistä monimutkaisemmaksi. Tästä johtuen SVA pitää ehdottoman tärkeänä, että ennen lakimuutoksen voimaantuloa Verohallinto ohjeistaisi mahdollisimman kattavasti ja käytännöllisesti havainnollistavin esimerkein arvoseteleiden arvonlisäverotuksesta kaikkien toimijoiden kannalta.

Lakiesitys muuttaa tietyiltä osin olennaisesti nykyistä verokohtelua ja aiheuttaa merkittäviä muutostarpeita verovelvollisten järjestelmiin ja prosesseihin. Tästä johtuen olisi tärkeää, että lakimuutos voitaisiin vahvistaa ja asiaa koskeva viranomaisohjeistus antaa hyvissä ajoin ennen uudistuksen voimaantuloa.

SVA toteaa lisäksi, että on mahdollista, jopa luultavaa, että joissakin muissa maissa arvosetelidirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä sovellettavat linjaukset poikkeavat Suomen tulkinnoista. Tästä johtuen on tärkeää, että kansainvälistä kehitystä seurataan ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään, jos esimerkiksi arvosetelien verokohtelu olisi muodostumassa tulkintaeroista johtuen Suomen ja verovelvollisten kannalta epätyydyttäväksi.

Helsingissä 10. huhtikuuta 2018

Suomen Veroasiantuntijat ry

Markku Järvenoja
hallituksen puheenjohtaja

Marko Ojala
hallituksen jäsen